

Секція: Філологічні науки

Філатова Катерина Олександрівна

*кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу
ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»*

м. Дніпро, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ ГАЗЕТИ THE NEW YORK TIMES

У наш час засоби масової інформації є універсальним способом спілкування на міжнародному рівні, а також на рівні націй та спільнот. Сфера їх впливу все більше поширюється, дає людям певні ідеї, і, маючи доступ до інтернету, кожен може зайти на портал новин та прочитати інформацію, яку він вважатиме потрібною, цікавою та актуальною. У даних умовах роль перекладу іноземних джерел новинної інформації зростає до високого рівня, і оскільки мова йде про новини, які зачіпають політичні події, громадськість, досягнення у сфері науки, культури та економіки – переклад повинен бути точним, без відхилень від оригінальної ідеї і при цьому зрозумілим і відповідати оригіналу з точки зору стилю. Дослідженню газетно-публіцистичного стилю присвячено чимало робіт [1; 2; 3; 6; 7; 9].

При перекладі публіцистичних текстів англomовних джерел можуть виникати певні труднощі, зокрема необхідність вирішувати семантичні, стилістичні та прагматичні проблеми одночасно. Слід зазначити, що складність перекладу англomовних газетно-публіцистичних текстів найчастіше полягає у наявності емоційно-оцінного компонента, а також у змішуванні стилів, що властиво закордонним виданням. Такі особливості покликані не просто донести до читача фактичний матеріал, а й викликати відповідне внутрішнє ставлення, сформувані певне світовідчуття [4, с. 176].

Актуальність теми дослідження обумовлена підвищеним інтересом суспільства до англomовної преси, а також необхідністю розробки раціональних перекладацьких стратегій, які могли б застосовуватися при перекладі текстів публіцистичного жанру.

Об’єктом дослідження виступають англomовні публіцистичні тексти газети The New York Times; *предметом* – особливості перекладу англomовних газетно-публіцистичних текстів на українську мову.

Метою дослідження є виявлення особливостей перекладу статей сучасного англomовного видання The New York Times на українську мову.

Досягнення поставленої мети передбачає розв’язання наступних *завдань*: проаналізувати переклад публіцистичних текстів газети The New York Times на українську мову; систематизувати окремі засоби, що використовуються при перекладі публіцистичних текстів газети The New York Times на українську мову.

Матеріалом дослідження слугували політичні, економічні та соціальні газетні статті сучасної англomовної преси The New York Times та її переклади на українську мову (сайт ukrinform.ua).

Для виконання дослідження і розв’язання конкретних завдань нами було використано: *метод порівняльного аналізу* – для порівняння текстів оригіналу та текстів перекладу і власне *перекладацький* аналіз – для дослідження способів передачі англomовних газетно-публіцистичних текстів українською мовою.

Аналіз статей в англomовному та україномовному виданнях, які висвітлюють одну й ту саму подію, дозволяє виявити відмінності в емоційно-оцінному компоненті, авторському трактуванні і навіть ідейних установках, закладених у тексті. Обираючи той чи інший спосіб реалізації процесу перекладу, перекладач приймає до уваги співвідносний ефект перекладацьких засобів, що використовуються в оригіналі і тексті перекладу. Таким чином, завдання перекладача полягає у виборі засобів

перекладу для збереження як інформативного, так і стилістичного плану статті [8, с. 97].

У сфері фразеології газетно-публіцистичний стиль відрізняє широке використання кліше [5, с. 93]. Кліше, так само як деякі літоти (*it is not unimportant* – це важливо; *it is not unworthy* – це заслуговує на увагу і т. п.), надають тексту глибоке звучання, навіть якщо його зміст абсолютно банальний. Наприклад:

"It is not impossible that an arrangement could be found that would allow Iran, despite what it says today about suspending all voluntary operations with the IAEA, to begin to act in a manner that inspires a little more confidence" [10].
«Цілком можливо досягти такої угоди, яка б дозволила Ірану, незважаючи на зроблені ним сьогодні заяви про припинення добровільного співробітництва з МАГАТЕ, почати вести себе по-іншому, викликаючи більше довіри до себе» [11].

Вираз *'it is not impossible'* перекладено антонімом "можливо". Отже, в даному випадку застосовано антонімічний переклад. А для того, щоб не втратити експресивний ефект, перекладач використав підсилююче "цілком".

"An additional 600,000 people will give up smoking as a result of this law and millions more will be protected from second-hand smoke" [10].
«В результаті застосування цього закону, 600 тисяч чоловік відмовляться від куріння, і ще мільйони перестануть бути пасивними курцями» [11].

У даному прикладі поняття *smoke* ("куріння") було замінено конкретним іменником "курець". Був проведений метонімічний переклад по типу «діяльність – діяч».

Для англомовної газети надзвичайно характерно вживання такого дієслова, як *urge*, замість більш нейтральних *call*, *call upon*, *demand*. Але, у

будь-якому разі, при перекладі на українську мову вживається нейтральне дієслово «вимагати». Наприклад:

"Tax inspectors yesterday urged the resignation of Miguel Angel Fernández Ordóñez, the Treasury Secretary, for failing to confront this level of fraud" «Вчора податкові інспектори зажадали відставки Мігеля Анхеля Фернандеса Ордоньеса, міністра фінансів, так як він не зміг *[10].* *впоратися з шахрайством» [11].*

У досліджених статтях також неодноразово зустрічалося слово *focus*, що отримало широке розповсюдження у текстах англомовних газет.

"Mr Sands 'book says that the meeting focused on the need to identify evidence that Saddam had committed a material breach of his obligations under the existing UN Resolution 1441" «Сендз стверджує, що головним моментом зустрічей була необхідність знайти докази того, що Саддам не виконує зобов'язань, які на нього накладала резолюція ООН *[10].* *1441» [11].*

Значення англійського слова *focus* ("поміщати у фокусі") дозволяє використовувати його в більш широкому сенсі. Тому перекладачі переклали його, використовуючи контекстуальні заміни, тобто ті слова, які підходять даному контексту в українській мові: «у центрі її дискусії була», «головним моментом зустрічей була».

Сталий вираз *"to play an independent role"* – «грати роль» дуже поширений на сторінках як англомовних, так і україномовних газет. Значення його в обох мовах однаково: «мати те чи інше значення».

"The strategy is to play an independent role in building a bridge between Hamas and the West" «Стратегія полягає в тому, щоб грати незалежну роль в наведенні мостів між Хамасом і Заходом» *[10].* *[11].*

Підбиваючи підсумок, можна сказати, що при передачі англомовних статей газети The New York Times українською мовою було застосовано такі

перекладацькі рішення як антонімічний переклад, метонімічний переклад, стилістичну модифікацію, опущення, додавання, нейтралізацію, контекстуальні заміни, конкретизацію, у деяких випадках використано і дослівний переклад.

Література

1. Бекетова С. В. Когнитивно-прагматические и семантические характеристики средств выражения авторского знания в газетном дискурсе (на материале современного английского языка). автореф. дис. ... к. филол. наук. Пятигорск, 2013. 28 с.
2. Беневоленская Т. А. Композиция газетного очерка / Т. А. Беневоленская. М. : Изд-во МГУ, 1975. 86 с.
3. Бобков А. К. Газетные жанры / А. К. Бобков. Иркутск : Иркут. ун-т, 2005. 64 с.
4. Гальперин И. Р. Очерки по стилистике английского языка / И. Р. Гальперин // Опыт систематизации выразительных средств. 2-е изд., испр. М. : «Книжный дом ЛИБРОКОМ», 2012. 376 с.
5. Коньков В. И. Речевая структура газетного текста / В. И. Коньков. СПб., 1995. 159 с.
6. Кортун Е. А. Михолап Я., Особенности перевода публицистической статьи / Е. А. Кортун, Я. Михолап // Международный журнал экспериментального образования : зб. науч. трудов. 2014. № 6.
7. Розенталь Д. Э. Язык и стиль средств массовой информации и пропаганды / Д. Э. Розенталь. М., 1980. 240 с.
8. Солганик Г. Я. Стилистика текста / Г. Я. Солганик. М. : Флинта, 2003. 256 с.
9. Ухтомский А. В. Фразеологизмы в современной английской прессе : учебное пособие / А. В. Ухтомский. М. : КомКнига, 2006. 124 с.
10. URL: <https://www.nytimes.com>

11.URL: <https://www.ukrinform.net>